

Становище от проф. д-р Екатерина Матеева за гл. ас. д-р Таня Николаева Бузева, единствен кандидат по конкурс за доцент в ЮФ на СУ, 13.12.2018 г.

С Т А Н О В И Щ Е

От: Екатерина Илиева Матеева, д.ю.н.,
Професор по Гражданско и семейно право
Професионално направление 3.6 Право
Научна специалност Гражданско и семейно право
СУ „Св. Климент Охридски”,
Юридически факултет, Катедра Гражданскоправни науки

По: Обявен от СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ” конкурс за заемане на академичната длъжност **доцент**, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право, научна специалност Гражданско и семейно право (ДВ, бр. 64 от 3.08.2018 г.)

С единствен кандидат: Главен асистент Таня Николаева Бузева, доктор по право

Хабилитационен труд:

„УВЕЛИЧАВАНЕ НА КАПИТАЛА НА АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО” София: Сиби, 2018 г., 310 с.

Основание за представяне на рецензията:

Заповед № РД 38-587 /09.2018 на Ректора на СУ „Св. Кл. Охридски” и решение от 20.11.2018 г. на първото заседание на научното жури за възлагане изготвянето на рецензии и становища по този конкурс

1. Информация за кандидата с представяне на академичното му развитие и професионалната му дейност

Единственият кандидат в настоящия конкурс **гл. ас. д-р Таня Николаева Бузева** е завършила висше образование по специалността Право в Юридически факултет на СУ „Св. Кл. Охридски” през 1987 г. В периода 1989-1991 г. е редовен аспирант по Гражданско и семейно право в ЮФ на СУ. От м. май 1991 г. заема длъжността асистент по гражданско и

Становище от проф. д-р Екатерина Матеева за гл. ас. д-р Таня Николаева Бузева, единствен кандидат по конкурс за доцент в ЮФ на СУ, 13.12.2018 г.

търговско право в Юридически факултет на СУ „Св. Кл. Охридски”, а през 2001 г. е избрана за главен асистент, която длъжност заема и до момента.

Видно от Диплома № 29999 от 2.09.2005 г., издадена от Висшата атестационна комисия при МС, г-жа Таня Бузева е придобила образователната и научна степен „доктор” по научната специалност 05.05.08, Гражданско и семейно право въз основа на успешно защитен дисертационен труд на тема „Холдинг”.

Гл. ас. д-р Бузева има богат преподавателски опит, натрупан в продължение на почти три десетилетия от водене на семинарни занятия и лекции по дисциплината Търговско право в Юридически факултет на СУ, както и в Стопански факултет на СУ /в периода от 1993-2002 г./.

Г-жа Бузева се изявява като отличен специалист в практиката в качеството си на адвокат, арбитър по вътрешни и международни дела в Арбитражния съд при Българската търговско-промишлена палата, член на Консултативния съвет по законодателството към Председателя на XXXIX Народно събрание, член на Експертен консултативен съвет към министър-председателя, участник в редица проекти на Министерство на правосъдието и правната интеграция за хармонизиране на българското дружествено право с правото на ЕС, лектор на множество научни и научно-практически форуми у нас и в чужбина и др.

Г-жа Бузева има две специализации в чужбина, като стипендиант на DAAD в Юридически факултет на Университета в Хамбург, Германия, както и в Института по сравнително и международно частно право Макс-Планк в Хамбург, Германия.

2. Обща характеристика и научни приноси на представения в конкурса хабилитационен труд

Становище от проф. д-р Екатерина Матеева за гл. ас. д-р Таня Николаева Бузева, единствен кандидат по конкурс за доцент в ЮФ на СУ, 13.12.2018 г.

В настоящия конкурс кандидатът е представил като **хабилитационен труд монографията «УВЕЛИЧАВАНЕ НА КАПИТАЛА НА АКЦИОНЕРНОТО ДРУЖЕСТВО»**. Изд. Сиби, С., 2018 г., в общ обем от 310 страници. Изложението е структурирано в предговор, шест глави и заключение. Всяка от главите е разделена на точки и подточки с предметни заглавия. В края на книгата е приложен списък на използваните съкращения и библиография, включваща общо 84 библиографски единици, от които 32 на английски и немски език. Трудът съдържа общо 568 бележки под линия, в които се препраща към наши и чуждестранни правни източници, съдебни актове и/или теоретични съчинения.

Въведението обосновава актуалността на избраната тема, нуждата от монографичното и изследване и очертава основните му задачи, насоки и система.

В **глава първа** от труда са разгледани понятието за капитал на търговско дружество, съотношението му с дружественото имущество, изяснена е финансиращата функция на увеличаването на капитала и е направен анализ на правно-техническите модели за увеличаване на капитала с разглеждане на елементите във фактическите им състави. Специално място е отделено и на особеностите при увеличаване на капитала на публично дружество по ЗППЦК.

Глава втора е посветена на увеличаване на капитала на АД с вноски от акционерите. Направена е обща правна характеристика на този способ и са последователно изяснени елементите от фактическия му състав. Специално внимание е отделено на въпроса за допустимостта на увеличаване на капитала с вноски от акционерите чрез увеличаване на номиналната стойност на издадените акции. Обсъдено е и увеличаването на капитала на АД в производство по ликвидация.

В глава трета авторът се е спрял на увеличаване на капитала на АД с вноски от трети лица. Обсъден е най-същественният въпрос за конфликта на интереси между наличните акционери и извършващите вноските трети лица. Това включва въпроса за зачитане на предимственото право на акционерите и условията за неговото изключване или ограничаване при увеличаване на капитала на АД с вноски от трети лица. Авторът се е спрял на някои специфични хипотези, възникващи при увеличаване на капитала с непарична вноска от трето лице, както и при увеличаване на капитала чрез подписка.

Глава четвърта от труда е посветена на увеличаване на капитала от управителния орган на АД /управителния съвет, респ. съвета на директорите – в зависимост от възприетата система на управление на дружеството/.

В глава пета е анализирано увеличаването на капитала чрез конвертиране на облигации в акции. Авторката го разглежда като хипотеза на ефективно целево увеличаване на капитала, доколкото целта му е задължението на дружеството по емитиран облигационен заем да бъде погасено чрез превръщането му в капитал. Разглеждането на този способ за увеличаване на капитала на АД е дало повод на автора да подложи на анализ и уредените от закона правомощия на органите на акционерното дружество за издаване на облигации и за увеличаване на капитала чрез конвертиране на облигации в акции.

В последната глава шеста е обсъдено увеличаването на капитала със средства на дружеството, определено от автора като модел на номинално увеличаване на капитала, при който в капитал се трансформират неразпределена печалба и резерви на дружеството, без да се привлича нов финансов ресурс и без да се променя дружественото имущество.

В **заклучението** авторката формулира изводи относно някои несъвършенства в действащата у нас уредба на увеличаването на капитала на АД в сравнение с нивото на развитие на обществените отношения и в сравнение със законодателствата на развитите държави и прави обобщение на предложенията си за усъвършенстване на нашето законодателство чрез даване на една по-прецизна регламентация на моделите за увеличаване на капитала.

Представеният от гл. ас. д-р Таня Бузева хабилизационен труд представлява оригинално научно изследване, което съдържа множество **научни приноси**. Преди всичко този труд е първото самостоятелно монографично изследване, посветено на увеличаването на капитала на акционерното дружество в българската търговскоправна теория. Достойнство на труда е нещото използване на сравнителноправния метод на научно изследване, който е намерил израз при анализа на германския първоизточник на българската уредба и на дружественото право на ЕС, въведено в националното ни законодателство. За първи път у нас е направена стройна класификация на правно-техническите модели на увеличаване на капитала според това, какъв е произходът на източниците на средствата и каква е преследваната с увеличаването на капитала цел. Въз основа на задълбочен теоретичен анализ са изяснени различията между увеличаването на капитала с вноски, така нареченото „вътрешно” увеличаване на капитала със собствени средства на дружеството и така нареченото „целево” увеличаване на капитала, при което не се преследва привличане на нови средства за финансиране, а други цели, като погасяване на задължение по облигационен заем чрез конвертиране на емитирани облигации в акции; осигуряване на квота в капитала на приемащо дружество за целите на извършване на вливане или друга форма на преобразуване (разделяне чрез придобиване, отделяне чрез

придобиване), при която е налице концентрация на имущество и др. под. С **приносен характер** са изводите на авторката, че увеличаването на капитала в тази трета група случаи е само инструмент, за да се осигури квота за конкретни лица, на които дружеството е длъжно или желае да осигури участие в капитала; че макар в дружеството да постъпват средства и дружественото имущество да се увеличава, това не се извършва с вноски на лицата, които поемат новите акции, а покритието на капитала се осигурява по друг начин в зависимост от спецификата на конкретния фактически състав и това предопределя съществените разлики в сравнение с модела на увеличаване на капитала с вноски. **Приносен характер** има извеждането на съществените правни признаци, по които обсъдените модели на увеличаване на капитала на АД се отличават един от друг. Различията между тях се търсят в кръга на лицата, които участват или имат право да участват в увеличаването; по линия на възможната правна техника за извършване на увеличението; с оглед на предпоставките, при които са допустими тези способности, както и с оглед на приложното им поле. Практическото значение на направения анализ се проявява с оглед даването на точна правна квалификация на правата, произтичащи от уредените в закона фактически състави на увеличаване на капитала, което, на свой ред, позволява подвеждането им под някой от трите модела и създава условия за тяхното правилно разбиране и прилагане. От значение за по-нататъшното усъвършенстване на нашата уредба е констатацията на авторката за недоразвитост и недостатъчност на уредбата на Търговския закон относно увеличаването на капитала в сравнение с нивото на развитие на обществените отношения и в сравнение със законодателствата на развитите държави. **Приносен характер** имат предложенията ѝ за подобряване на законодателната уредба, както по посока на по-прецизно уреждане на моделите за увеличаване на капитала и разграничението им по

Становище от проф. д-р Екатерина Матеева за гл. ас. д-р Таня Николаева Бузева, единствен кандидат по конкурс за доцент в ЮФ на СУ, 13.12.2018 г.

предпоставки и процедура, така и относно конкретните фактически състави.

3. Оценка на другите научни публикации на кандидата

В настоящия конкурс д-р Бузева участва, освен с обсъдения по-горе монографичен труд, още и с четири научни публикации, първите две от които са основна преработка и актуализация на две отделни глави от монографично изследване в областта на капиталовите дружества (**Глава IV. Командитно дружество с акции. – в: Герджиков, О., Г. Стефанов, К. Касабова, Т. Бузева. Капиталови търговски дружества [Основно преработено и допълнено издание на книгата на проф. Витали Таджер от 1997г.]. С.: Труд и право, 2011, с. 226-233; и Глава VI. Обединяване на капиталови търговски дружества. - в: Герджиков, О., Г. Стефанов, К. Касабова, Т. Бузева. Капиталови търговски дружества [Основно преработено и допълнено издание на книгата на проф. Витали Таджер от 1997г.]. С.: Труд и право, 2011, 304-320**), а останалите две изследвания са публикувани на английски език в колективни трудове, издадени от престижни европейски издателства (**Transformation of Companies. Bulgarian Legal Framework and Implementation of the European Principles. - In: Vasiljević, M., R. Kulms, T. Josipović, M. Stanivuković (Editors). Private Law Reform in South East Europe - Liber Amicorum Jessel-Holst. Belgrade: Faculty of Law, University of Belgrade, 2010, 123-139; и Company Law in Bulgaria. - In: Jessel-Holst, C., R. Kulms, A. Trunk (Editors). Private Law in Eastern Europe. Autonomous developments or legal transplants. Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Privatrecht. Tübingen: Mohr Siebeck, 2010, 351-372**). Никой от тези трудове не възпроизвежда части от дисертационния труд на Тема „Холдинг“, въз основа на който кандидатката е придобила образователната и научна

Становище от проф. д-р Екатерина Матеева за гл. ас. д-р Таня Николаева Бузева, единствен кандидат по конкурс за доцент в ЮФ на СУ, 13.12.2018 г.

степен „доктор”, поради което същите се приемат за рацензиране в рамките на настоящата процедура.

Представените трудове, които са на най-високо теоретично равнище, както и цялостната научна и преподавателска дейност на д-р Бузева, свидетелстват убедително за това, че с годините тя се утвърди като сериозен, задълбочен и авторитетен изследовател на институтите на търговското право, и най-вече като вещ познавач на европейското и българското дружествено право. Изборът на научна проблематика, формулираните тези и подборът на подкрепящите ги аргументи са доказателство за творческата зрялост и научното израстване на д-р Бузева. Съчетаването на огромен практически опит с вещо познаване на търговскоправната доктрина е добра основа за по-нататъшната преподавателска работа на д-р Бузева на академичната длъжност „доцент” в ЮФ на СУ.

4. Заключение

Предвид изложените по-горе съображения убедено намирам, че кандидатурата на **гл. ас. д-р Таня Николаева Бузева** отговаря на необходимите материалноправни изисквания по чл. 24, ал. 1 ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности в СУ „Св. Климент Охридски” относно заемането на академичната длъжност „доцент” в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право, научна специалност Гражданско и семейно право, в ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски”. С оглед на това **предлагам на почитаемото научно жури да гласува положително и да предложи на Факултетния съвет на ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски” гл. ас. д-р Таня Николаева Бузева да бъде избрана на академичната длъжност**

Становище от проф. д-р Екатерина Матеева за гл. ас. д-р Таня Николаева Бузева, единствен кандидат по конкурс за доцент в ЮФ на СУ, 13.12.2018 г.

„доцент” в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право, научна специалност Гражданско и семейно право.

13.12.2018 г.

Проф. д-р Екатерина Матеева